

Nieuw keurmerk al omstreden

■ Goede doelenorganisaties concurreren elkaar met certificaten

Joop Bouma

RUSSUM – Een nieuw keurmerk voor goede doelen is al omstreden voordat goed en wel de eerste certificaten zijn uitgereikt. Tot grote ergernis van het Centraal Bureau Fondsenwerving, dat sinds jaar en dag het CBF-keur verstrekt aan goede doelen, is er sinds gisteren een concurrent bij op de charitmarkt.

Ondernemer Bart Hartman heeft het Keurmerk Goede Doelen ontwikkeld. Gisteren reikte Hartman in Bussum, in de marge van het goede doelencongres Civil Society, de eerste certificaten uit aan veertien kleinere goede doelen.

Volgens Hartman is het bekende CBF-keur niet meer van deze tijd. "Goede doelen moeten worden beoordeeld op hun prestaties, het CBF-keur doet dat niet." Hij verwacht dat binnenkort ook tien grote goede

doelen zijn keurmerk zullen aanvragen. In Nederland gaat er jaarlijks vier miljard om in de goede doelensector. De ondernemer voorspelt dat donateurs steeds nadrukkelijker zullen gaan kijken naar de manier waarop goede doelen het ingezamelde Hartman strikte voormalig PvdA-minister van ontwikkelings samenwerking Bert Koenders om de lance-

Koenders: We zijn het amateurisme voorbij

Ex-minister Bert Koenders is verbaasd over de ophief rond de lancering van een nieuw keurmerk voor goede doelen. "We moeten af van het cijferfetisjisme. Ik vind dat burgers eerlijk moet worden geïnformeerd over de manier waarop de goede doelen hun geld besteden. Ik roep de sector op om rond de tafel te gaan zitten. Het CBF-keur is wat mij betreft ook prima. Maar de sector moet inspelen op de behoefte bij donateurs aan duidelijkheid over de prestaties. We zijn de periode van het amateurisme voorbij."

merkhouders moeten bij ons wedde gelijk inzicht geven in hun prestaties."

Kemps heeft nog getracht Koenders weg te houden bij de bijeenkomst. "Nee, ik ben er niet bijgeveest. Zo'n tweede keurmerk roept bij gevers alleen maar misverstand op." Kemps weerspreekt de kritiek van Hartman, dat het CBF niet zou kijken naar de effectiviteit van goede doelenorganisaties. "Keur-

goede doelenorganisaties. "Keur-

goede doelenorganisaties. "Keur-

PODIUM 19 Goede doelenclubs moeten laten zien waar het geld blijft

Goededoelenclubs moeten laten zien waar het geld blijft

Omdat goede doelen hun prestaties niet in kaart brengen, is een optimaal resultaat niet meer dan een toevalstreffer.

Bart Hartman
voorzitter Stichting Keurmerk Goede Doelen

De kans is groot dat er binnenkort een goededoelenstichting wordt opgericht voor de bestaanden van de vliegtuigramp in Thiopoli. Met circa 20.000 goededoelenorganisaties hebben we voor bijna elke ramp en elk probleem wel zo'n organisatie.

Dit lijkt een goede zaak, maar waar het echt om gaat is dat de organisaties het doel dat ze nastreven ook daadwerkelijk realiseren.

De meeste van die organisaties weten niet in welke mate ze hun doel realiseren. De reden is dat ze hierover niet rapporteren. En ze rapporteren er niet over omdat ze er zelf geen inzicht in hebben. Om hier verandering in te brengen, is het Keurmerk Goede Doelen opgericht.

Er zijn verschillende redenen die goededoelenorganisaties (gdo's) aanvoeren voor hun gebrekkige rapportage over prestaties, zoals: er zijn geen objectieve prestatie-indicatoren beschikbaar; de inspanningen die nodig zijn om dergelijke indicatoren te ontwikkelen leiden tot een verhoging van de overheadkosten en daar zijn donateurs en media allertuigch voor; 'concurrerende' gdo's doen het niet; en donateurs en de media vragen er niet om.

Dat dit geen valide redenen zijn, is door verschillende partijen en verschillende initiatieven aangevoerd. Zo heeft een achttal gdo's dat waaronder het Asrama Fonds en de Nierstichting, stap voor stap een aantal indicatoren ontwikkeld waarmee ze hun prestaties onderling kunnen vergelijken.

Ook de slechte economische situatie, waarin subsidies en fiscale faciliteiten voor gdo's ter discussie staan,

BN'ers in actie voor de tsunamislachtoffers in 2005. FOTO ANP

helpt om bij directeuren, bestuursleden en brancheverenigingen van gdo's het besef door te laten dringen dat er geen valide redenen (meer) zijn om geen inzicht te hebben en te geven in de prestaties.

Het lijkt zo logisch. Je wilt een bepaald doel bereiken, je richt een organisatie op, je zamelt geld in en je gaat aan de slag. Na verloop van tijd doet het bereikt, wat je eraan kunt doen om meer te bereiken met dezelfde hoeveelheid geld, hoe je het doel sneller kunt bereiken, et cetera.

Het lijkt zo logisch maar dat is het blijkaar niet, want het is geen meenged in de goede doelensector. Behalve dat inzicht hebben in de prestaties logisch is, is het ook cruc-

aal voor het realiseren van (goede) doelen. Immers, zonder goed inzicht in de prestaties en in de zaken die bepalend zijn voor de prestaties, is het onmogelijk om die prestaties op een gestructureerde manier te optimaliseren.

Dus zonder goed inzicht is een optimale prestatie een toevalstreffer. Vertrouwen op toevalstreffers is te gek voor woorden voor een sector waar we met elkaar jaarlijks 4 miljard euro aan geven en waar gewerkt wordt aan doelen die voor een deel letterlijk van levensbelang zijn. Kortom het is tijd dat gdo's wakker worden.

Het ISF, de belangenvereniging voor kleinere gdo's, en de Stichting Nationale Goede Doelen Test (SNGDT) vonden in 2007 bij het CBF,

de organisatie achter het CBF-Keur, geen weerdrank voor de gedachte om prestaties een prominente plaats te geven in de criteria van het CBF-Keur. Toen is het idee voor het Keurmerk Goede Doelen geboren.

Het bevorderen van prestatiegericht denken en handelen door gdo's is wat het ISF en de SNGDT met het Keurmerk nastreven. Gdo's die het Keurmerk willen verkrijgen dienen aan een achttal criteria te voldoen, waarvan vier betrekking hebben op het inzichtelijk maken van de prestaties.

Inderaad, de criteria hebben betrekking op het inzichtelijk maken van de prestaties en dus niet op de prestaties zelf.

Dat wil de stichting Keurmerk Goede Doelen natuurlijk wel, maar zoals aangegeven zijn gdo's nog niet gereed om geteund te worden op basis van hun prestaties. Eerst moeten ze behoorlijk inzicht in hun prestaties verkrijgen en vervolgens moeten ze reede manier gaan rapporteren.

Zodra een redelijk aantal gdo's hiertoe in staat is, worden de criteria aangepast en volgt het keuren van de organisaties op hun prestaties.

Als een goededoelenorganisatie meer aandacht gaat schenken aan het inzichtelijk maken van haar prestaties is de kans groot dat zij beter gaat presteren.

Dus donateurs, vrijwilligers, medewerkers en besuurners moeten doen wat ze kunnen om prestatiegericht denken en handelen prominent op de agenda te krijgen. Dat is goed voor de wereld en voor de eigen organisatie zelf.

Dit is een verkorte versie van de toespraak die Bart Hartman gisteren hield bij de uitreiking van de eerste keurmerken Goede Doelen.